

Raha rappeuttaa

Minulta on kysely, miksi en ole enää kirjoittanut juttuja urheilusta. Onhan niitä joitain tullut mutta aika harvaksen. Seuraan kyllä huippu-urheilua, mutta suhteeni siihen on muuttunut kylmemmäksi ja välinpitämättömämmäksi. Selitänpä vähän.

Huippu-urheilusta on tullut ammattimaista aherrusta. Nuorille henkisesti kehittymättömille ihmistaimille aletaan maksaa kummallisia summia kumilaatan kuljettamisesta, pallon pyörittelystä, pikapyrähdyksestä tai mutkamäen laskemisesta. Muutetaan Monacoon veroja pakoon. Koulut ja opiskelut jäävät. Unohdetaan yhteiskunnan apu uran alkumetreillä.

Asia kirkastui minulle muutama vuosi sitten. Opetusministeriö julisti haettavaksi muutaman tonnin urheilijastipendejä. Eräs suomalainen Monacossa asusteleva mutkamäkimiljonääri haki myös apurahaa, jota ei hänelle lopulta myönnetty. Mies voivotteli kuin pikkupoika, jolta oli viety tikkari. Siinä petti suhteellisuudentaju pahemman kerran.

Suomessa taiteen, tieteen ja urheilun tukijärjestelmä perustuu valtion harjoittamien tai säätelemien rahapeliin tuottoihin. Vähävaraiset eläkeläiset ja sosiaaliuilla elävät aikuiset panevat viimeiset senttinsä lottoon, arpoihin ja uikuttaviin automaatteihin. Käykääpä katsomassa kioskillä lauantaina. Ja tästä potista pitäisi sitten jakaa rahaa ammattuurheilijoille!

Taidetta ja tiedettä, jopa yritystoimintaakin pitää tukea, koska ne luovat kansakunnalle ponnistus pohjaa. Pitää avustaa myös sellaista perusliikuntaa, jota harjoitetaan kesäisin urheilu- ja pallokentillä tai talvisin liikuntahalleissa ja kuntosaleissa. Ja tenniskenttiä, kaukaloita, frisbeeratoja, rampeja, suunnistusrasteja, pururatoja ja latuja täytyy pitää kunnossa.

Veikkausvoittovaroista ei sen sijaan pidä jakaa rahaa MM-kisojen järjestämiseen, jättihallien, hyppyrimäkien tai moottoriratojen rakentamiseen, KHL-seuran avustamiseen, maailmankuppirinteen lumettamiseen, jäähallin muuttamiseen hevosten hyppyradaksi eikä urheilukenttien mondojen uusimiseen. Ja jos nyt vähän rahapeliin tuotosta tällaisiin annettaisiin, niin ei ainakaan verotuloista.

Itsevaltaisesti ja epädemokraattisesti hallittujen maiden johtajat satsaavat julkisia varoja urheiluun nostaakseen imagoaan. Karnein esimerkki tästä oli Itä-Saksa. Vielä nytkin sellaiset valtiot kuin Venäjä, Valko-Venäjä ja Kuuba käyttävät surutta suuria summia huippu-urheilun tukemiseen, vaikka maiden kansalaiset joutuvat sinnittelemään elämään edes jotenkuten.

Eräs ammattimaisen huippu-urheilun säälittävä lieveilmiö on urheilijoiden ostaminen kehitysmaista. Rikkaat maat antavat oitis kansalaisuuden maahan muuttavalle lupaavalle urheilijalle. Mikä näiden urheilijoiden kohtalo mahtaa olla uran loputtua?

Hevoset jaetaan rodun mukaan kylmä- ja lämminverisiin. Miksei ihmisetkin. Kun katselee nykyisiä juoksukilpailuja, tulee mieleen, että siinä joutuu Köppinen kirjaamaan Varennea vastaan.

Yleisradiomme saa kaikki käyttövaransa verovaroista. Ylen velvollisuus on hoitaa puolueettomasti ja monipuolisesti julkista tiedotusta ja tuottaa kunnollista kansallista ohjelmaa. On kummallista, että Yle maksaa satumaisia summia urheilutapahtumien lähetysoikeuksista. Ne voi huoletta jättää mainos- ja maksukanavian hoidettaviksi.

pajen